

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000918

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-04-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шоломон Світлана Миколаївна

2. Svitlana M. Sholomon

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2097-9562

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 26-05-2026

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12765

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.50, 76.29.51

Тема дисертації:

1. Клініко-біохімічні особливості розсіяного склерозу у пацієнтів, які перенесли COVID-19
2. Clinical and biochemical features of multiple sclerosis in patients who have recovered from COVID-19

Реферат:

1. Дисертація присвячена вивченню клініко-біохімічних, нейропсихологічних та функціональних особливостей перебігу розсіяного склерозу (РС) у пацієнтів, які перенесли коронавірусну інфекцію COVID-19, з акцентом на порушення системи гемостазу та протеолізу плазми крові, а також їхній взаємозв'язок зі ступенем інвалідації, вираженістю втоми, когнітивних, тривожних і депресивних розладів. Актуальність теми дослідження зумовлена тим, що розсіяний склероз є хронічним автоімунним демієлінізуючим захворюванням центральної нервової системи, яке характеризується прогресуючим неврологічним дефіцитом і є однією з провідних причин нетравматичної інвалідації осіб молодого та середнього віку. Захворювання має значний медико-соціальний вплив, оскільки уражає переважно працездатне населення, потребує тривалого лікування та постійного динамічного спостереження. Пандемія COVID-19 зумовила появу нових клінічних викликів у веденні пацієнтів із хронічними автоімунними захворюваннями, зокрема

розсіяним склерозом. У частини пацієнтів коронавірусна інфекція SARS-CoV-2 супроводжується системною імунною дисрегуляцією, ендотеліальною дисфункцією та порушеннями системи гемостазу, що проявляються активацією коагуляційних і протеолітичних каскадів. У пацієнтів із РС, які вже мають хронічне нейрозапалення та порушення гематоенцефалічного бар'єра, ці зміни можуть асоціюватися з погіршенням клінічного перебігу захворювання у постковідному періоді. Незважаючи на зростаючу кількість досліджень, присвячених впливу COVID-19 на перебіг РС, на сьогодні залишаються недостатньо стандартизованими клінікобіохімічні критерії оцінки змін перебігу РС після перенесеної коронавірусної інфекції. Особливо недостатньо вивченими є взаємозв'язки між порушеннями системи гемостазу, протеолізу плазми крові та клінічними проявами РС, зокрема втому, когнітивними та психоемоційними розладами. Актуальність теми для України зумовлена також обмеженим доступом до спеціалізованої медичної допомоги, підвищеним психоемоційним навантаженням на пацієнтів в умовах воєнного стану та необхідністю вдосконалення підходів до персоналізованого ведення хворих на РС у постковідному періоді. Мета дослідження Надати комплексну характеристику клініко-біохімічних і нейропсихологічних особливостей розсіяного склерозу у пацієнтів, які перенесли симптоматичний COVID-19 та без такого, з метою виявлення взаємозв'язків між клінічними проявами захворювання та показниками системи гемостазу і протеолізу. Методи дослідження Клінічні, лабораторні, психометричні, інструментальні та статистичні. Об'єкт дослідження Пацієнти з встановленим діагнозом розсіяного склерозу, які перенесли COVID-19, а також хворі на РС без підтвердженої коронавірусної інфекції в анамнезі, які знаходились на стаціонарному та амбулаторному лікуванні у відділенні демієлінізуючих захворювань Київської міської клінічної лікарні №4. Завдання дослідження 1. Оцінити клініко-неврологічні та нейропсихологічні особливості у хворих на розсіяний склероз після перенесеної коронавірусної інфекції. 2. Охарактеризувати показники системи гемостазу та протеолізу у хворих на РС які перенесли COVID-19 та без такого. 3. Визначити зв'язок між ступенем інвалідизації та змінами в системах гемостазу та протеолізу у хворих на РС з та без анамнезу COVID-19 4. Дослідити взаємозв'язок між вираженістю втоми, розладами сну та показниками систем гемостазу і протеолізу крові у хворих на РС після перенесеного COVID-19. 5. Встановити зв'язок між рівнем тривоги та депресії у хворих на РС після перенесеного COVID-19 з показниками систем гемостазу та протеолізу. Предмет дослідження Розсіяний склероз, згортуюча, протизгортуюча, фібринолітична та протеолітична системи плазми крові, втома, денна сонливість, тривога та депресія. Характеристика та дизайн дослідження. Нами було проаналізовано 153 наукові публікації, які були присвячені впливу перенесеної коронавірусної інфекції на перебіг РС. Дослідження виконано у форматі проспективного клініко-лабораторного спостереження з первинним обстеженням та подальшою динамічною оцінкою клінічного стану пацієнтів упродовж року. У день включення до дослідження всім пацієнтам проводили розширене клініко-неврологічне обстеження з оцінкою ступеня інвалідизації, а також лабораторні дослідження, спрямовані на визначення показників системи гемостазу, протеолізу та метаболічної активності плазми крові.

2. The dissertation is devoted to the investigation of the clinical-biochemical, neuropsychological and functional features of the multiple sclerosis course (MS) in patients who have recovered from coronavirus infection COVID-19, with particular emphasis on disturbances in the hemostatic system and plasma proteolysis and their relevance to the degree of disability, fatigue severity, cognitive impairment, anxiety and depressive disorders. The relevance of the study is determined by the fact that multiple sclerosis is a chronic autoimmune demyelinating disease of the central nervous system characterized by progressive neurological deficiency and it appears as one of the leading causes of nontraumatic disability among young and middle-aged adults. The disease has a significant medical and social impact as it primarily affects the working-age population and requires long-term treatment and prolonged medical monitoring. The COVID-19 pandemic has introduced new clinical challenges in the management of patients with chronic autoimmune diseases including multiple sclerosis. In some patients infection with SARS-CoV-2 is associated with systemic immune dysregulation, endothelial dysfunction and disturbances of the hemostatic system manifested by activation of coagulation and proteolytic cascades. In patients with MS, who already exhibit chronic neuroinflammation and disruption of the blood-brain barrier, these changes may be associated with deterioration of the clinical course of the disease during the postCOVID period. Despite the

growing number of studies devoted to the impact of COVID-19 on the MS course, standardized clinical and biochemical criteria for assessing changes in MS progression after coronavirus infection are still insufficiently defined. Especially the connections between disturbances in the hemostatic system, plasma proteolysis and clinical manifestations of MS—such as fatigue, cognitive impairment and psychoemotional disorders are still remain unstudied enough. The relevance of this study for Ukraine is also determined by the limited access to specialized medical care, increased psycho-emotional stress in patients under conditions of martial law and the necessity of the personalized management approaches improvement for patients with MS in the post-COVID period. The aim of the study To provide a comprehensive characterization of the clinical-biochemical and neuropsychological features of multiple sclerosis in patients with and without a history of symptomatic COVID-19 in order to identify associations between clinical manifestations of the disease and parameters of the hemostatic and proteolytic systems. Research methods Clinical, laboratory, psychometric, instrumental and statistical methods. Object of the study Patients with the established diagnosis of multiple sclerosis who recovered from COVID-19, as well as the patients with MS without a confirmed history of coronavirus infection, who received inpatient and outpatient treatment at the Department of demyelinating diseases of Kyiv City Clinical Hospital No. 4. Objectives of the study 1. To assess clinical-neurological and neuropsychological characteristics in patients with multiple sclerosis after coronavirus infection. 2. To characterize the parameters of the hemostatic and proteolytic systems in patients with MS with and without a history of COVID-19. 3. To determine the connection between the degree of disability and changes in the hemostatic and proteolytic systems in MS patients with and without COVID-19. 4. To investigate the connection between fatigue severity, sleep disturbances and parameters of the hemostatic and plasma proteolytic systems in patients with MS after COVID-19. 5. To establish the connection between levels of anxiety and depression and indicators of the hemostatic and proteolytic systems in patients with MS after COVID-19. Subject of the study Multiple sclerosis, coagulation, anticoagulation, fibrinolytic and proteolytic systems of blood plasma, fatigue, daytime sleepiness, anxiety and depression. Characteristics and study design We have studied 153 scientific publications concerning the impact of previous coronavirus infection on the course of multiple sclerosis. The study was conducted as a prospective clinical-laboratory observational study with an initial assessment and subsequent dynamic evaluation of the clinical status of patients over a one-year period. On the inclusion day all the patients underwent an extended clinical and neurological examination with assessment of disability status, as well as laboratory tests aimed at determining parameters of the hemostatic system, plasma proteolysis and metabolic activity.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Мельник ВС, Шоломон СМ. Дисфункція системи гемостазу в пацієнтів із розсіяним склерозом та коронавірусною інфекцією. Український неврологічний журнал. 2023;1-4:5-9. doi: 10.30978/UNJ2023-1-4-5.
- Галенова Т., Калашнікова М., Карбовський В., Шоломон С., Мельник В. / БІОХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ КРОВІ У ХВОРИХ НА РОЗСІЯНИЙ СКЛЕРОЗ, ЯКІ ПЕРЕНЕСЛИ ІНФЕКЦІЮ SARS-CoV-2 / Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка.- БІОЛОГІЯ. 4(95)/2023.- с. 13-19. DOI: 10.17721/1728.2748.2023.95.13-19.
- Голубовська ОА, Безродна ОВ, Мельник ВС, Шоломон СМ. Клінічний випадок тяжкого перебігу коронавірусної хвороби-2019 у пацієнта з розсіяним склерозом, що первинно прогресує. Український

неврологічний журнал. 2024;1:44 - 49. doi: 10.30978/UNJ2024-1-44.

- Halenova T.I., Raksha N.G., Vovk T.B., Karbovskyy V.L., Sholomon S.M., Melnyk V.S., Savchuk O.M. Characteristics of fibrin/fibrinogen degradation products in multiple sclerosis following SARS-CoV-2 infection // International Neurological Journal (Ukraine).2024;20(2):104-109. doi: 10.22141/2224-0713.20.2.2024.1060
- Галенова Т.І., Ракша Н.Г., Вовк Т.Б., Карбовський В.Л., Шоломон С.М., Мельник В.С., Савчук О.М. Показники систем коагуляції та фібринолізу у пацієнтів з розсіяним склерозом з та без COVID-19 в анамнезі // Клінічна та профілактична медицина, No 3(33)/2024.- с. 36-44. <https://doi.org/10.31612/2616-4868.3.2024.05>

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельник Володимир Степанович
2. Volodymyr S. Melnyk

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4645-8239

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Солодовнікова Юлія Олександрівна
2. Juliya O. Solodovnikova

Кваліфікація: к.мед.н., доц., 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2544-9766

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дельва Михайло Юрійович

2. Mykhailo Y. Delva

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5648-7506

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хаустова Олена Олександрівна

2. Olena O. Khaustova

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8262-5252

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Довбонос Тетяна Анатоліївна
2. Tetyana A. Dovbonos

Кваліфікація: к.мед.н., доц., 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1905-8662

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Соколова Лариса Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Соколова Лариса Іванівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Паливода Роман

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна